

Dosarul nr. 2r-186/2022
2-19162557-01-2r-06042022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. M. Alexei)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, M. Anton, O. Cojocaru)

D E C I Z I E

25 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de Daranuța Valentina, reprezentată de avocatul
Rusu Alexandr,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Daranuța
Valentina împotriva lui Ganenco Alexandru cu privire la repararea prejudiciului
material și moral,

împotriva încheierii din 10 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a restituit cererea de apel depusă de Daranuța Valentina, reprezentată de avocatul
Rusu Alexandr, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel,

c o n s t a t ă :

La 07 octombrie 2019, Daranuța Valentina a depus cerere de chemare în
judecată împotriva lui Ganenco Alexandru cu privire la încasarea prejudiciului
material în sumă de 2 360 de lei și a prejudiciul moral în sumă de 25 000 de lei.

Prin hotărârea din 19 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost
respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Daranuța
Valentina împotriva lui Ganenco Alexandru.

La 04 iunie 2021, Daranuța Valentina, reprezentată de avocatul Rusu
Alexandr, a declarat apel împotriva hotărârii din 19 mai 2021 a Judecătoriei
Chișinău, sediul Centru, prin care a solicitat casarea hotărârii și emiterea unei decizii
noi de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 17 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat
curs cererii de apel depuse de Daranuța Valentina, reprezentată de avocatul Rusu
Alexandr și s-a acordat termen de până la 12 noiembrie 2021, ora 16:00, pentru
prezentarea cererii de apel motivate întocmită în conformitate cu exigențele legii și
prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 187,50 de lei.

S-a explicat Valentinei Daranuța, reprezentată de avocatul Rusu Alexandr, că
în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel nu va fi
considerată depusă și împreună cu actele anexate va fi restituită.

La 11 noiembrie 2021, Daranuța Valentina, reprezentată de avocatul Russu Alexandr, a înregistrat cererea de apel motivată.

Prin încheierea din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și s-a prelungit Valentinei Daranuța, reprezentată de avocatul Russu Alexandr, termenul de prezentare a dovezii de plată a taxei de stat până la 29 decembrie 2021, ora 16.00.

Prin încheierea din 10 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel depusă de Daranuța Valentina, reprezentată de avocatul Russu Alexandr, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel.

La 09 martie 2022, Daranuța Valentina, reprezentată de avocatul Russu Alexandr, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 10 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate cu trimiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului s-a invocat că, au fost încălcate esențial și aplicate eronat normele dreptului material și că solicitarea cu privire la scutirea apelantei/recurenteii de la plata taxei de stat a fost neîntemeiat respinsă. Or, instanța de apel nu a luat în considerare situația precară a Valentinei Daranuța și faptul că aceasta beneficiază de asistență juridică garantată de stat.

Menționează că, soluția adoptată de către instanța de apel prin încheierea contestată nu este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul prevederilor art. 6 CtEDO, care statuează că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil, a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită prin lege.

Copia recursului declarat a fost expediată în adresa participanților la proces la 06 aprilie 2022 (f.d. 169).

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la 10 ianuarie 2022, care a fost expediată în adresa recurenteii la data de 10 martie 2022 (f.d. 167).

Astfel, cererea de recurs înregistrată la 09 martie 2022 a fost depusă cu respectarea termenului prevăzut de lege (f.d. 164).

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Daranuța Valentina, reprezentată de avocatul Russu Alexandr și a menține încheierea contestată din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Colegiul relevă că, hotărârea din 19 mai 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost contestată cu apel nemotivat la 04 iunie 2021, de către Daranuța Valentina, reprezentată de avocatul Russu Alexandr (f.d. 130).

În temeiul art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 17 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de Daranuța Valentina, reprezentată de avocatul Russu Alexandr și s-a acordat termen de până la 12 noiembrie 2021, ora 16:00, pentru prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 187,50 de lei (f.d. 142-144).

La 11 noiembrie 2021, Daranuța Valentina, reprezentată de avocatul Russu Alexandr, a înregistrat cererea de apel motivată, fără a anexa dovada de plată a taxei de stat (f.d. 149-151).

Prin încheierea din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și s-a prelungit Valentinei Daranuța, reprezentată de avocatul Russu Alexandr, termenul de prezentare a dovezii de plată a taxei de stat până la data de 29 decembrie 2021, ora 16:00 (f.d. 157-159).

Instanța de apel, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, prin încheierea din 10 ianuarie 2022, a restituit cererea de apel depusă de Daranuța Valentina, reprezentată de avocatul Russu Alexandr, pentru neîndeplinirea indicațiilor instanței de apel (f.d. 162-163).

Or, în virtutea art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Prin prisma criticilor aduse actului judecătoresc contestat și argumentelor aduse în favoarea casării acestuia, Colegiul apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel, din considerentele ce succed.

Colegiul reține ca fiind întemeiată soluția instanței de apel dispusă prin încheierea din 10 ianuarie 2022, în situația în care apelanta/recurenta nu a înlăturat neajunsurile admise la declararea apelului, în interiorul termenului acordat de instanța de apel, prin încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

De altfel, pentru a evita sancțiunile procedurale, apelantul depunând la 04 iunie 2021 cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, a omis de a se conforma normelor procedurale și de a depune cererea de apel în conformitate cu exigențele legii, precum și dovada de plată a taxei de stat în cuantumul prevăzut de lege, având în vedere natura litigiului.

Totodată, Colegiu reiterează că, prin încheierea din 17 septembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău prin care nu s-a dat curs cererii de apel, apelantei s-a acordat un termen de până la 12 noiembrie 2021 pentru înlăturarea neajunsurilor admise la depunerea cererii de apel, însă Daranuța Valentina, reprezentată de avocatul Russu Alexandr, a prezentat doar cererea de apel motivată.

Ulterior, prin încheierea din 16 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a prelungit termenul Valentinei Daranuța, reprezentată de avocatul Russu Alexandr, până la 29 decembrie 2021, pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat în sumă de 187,50 de lei.

Cu referire la argumentul Valentinei Daranuța, reprezentată de avocatul Russu Alexandr, precum că are o situație precară și urma să fie scutită de la plata taxei de stat, instanța de recurs menționează că aceasta nu a prezentat nici o probă în susținerea cererii privind scutirea de la plata taxei de stat.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În altă ordine de idei, Colegiul evocă prevederile art. 113 din Codul de procedură civilă, conform cărora dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Prin prisma normelor de drept procedural citate corelate cu situația de fapt, precum și în contextul prevederilor art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă, conform cărora participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale, Colegiul evidențiază că, instanța de apel corect a concluzionat că, apelanta în termenul acordat nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel și nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, reținut și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un remediu efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurentul și-a neglijat valorificarea în termen a drepturilor procedurale.

În asemenea circumstanțe nu poate fi invocat faptul că Valentinei Daranuța, reprezentată de avocatul Russu Alexandr, i s-ar îngădi accesul la justiție, precum și că nu i s-ar garanta posibilitatea exercitării căii de atac și dreptul la apărare or, împrejurările expuse supra reliefează că, instanța de apel a acordat posibilitatea apelantului, având în vedere inclusiv principiul contradictorialității, să-și poată valorifica drepturile garantate de legislația națională, precum și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului.

De altfel, art. 10 alin. (3) din Codul de procedură civilă, statuează expres că sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Astfel, Colegiul reține ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel privind restituirea apelului ca urmare a neconformării indicațiilor instanței de apel în termenul acordat, având în vedere că legislația în acest sens reglementează expres termenele și condițiile de acceptare a cererilor de apel, iar prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, având în vedere că instanța de apel la emiterea încheierii contestate s-a conformat prevederilor legale corelate cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat și va menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Daranuța Valentina, reprezentată de avocatul Russu Alexandr.

Se menține încheierea din 10 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Daranuța Valentina împotriva lui Ganenco Alexandru cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh